

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
І.М. Савицька
“ 4 ” червня 2022 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри
міжнародних відносин і суспільних наук
протокол № 9 від 3 травня 2022 р.

в.о. завідувача кафедри
В.В. Стрілець

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП
«Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
С.О. Білан

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ ТА СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ

спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: Калуга В.Ф., доктор філософських наук, доцент,
професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни
Міжнародна інформація та сучасні політичні інформаційні системи і технології

Спеціальність, освітній ступінь, освітня програма		
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова/вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	_____ (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2022-2023 н.р.	2022-2023 н.р.
Семестр	4	_____
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна робота	60 год.	106 год.
Індивідуальні завдання	_____ год.	_____ год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	
самостійної роботи студента	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Сформувати цілісне впорядковане уявлення про суть та основні етапи становлення міжнародного інформаційного простору, а також про ключові процеси та тенденції, притаманні глобальній комунікаційній системі; сприяти формуванню навичок послідовного та всебічного аналізу закономірностей і особливостей розвитку світової комунікаційної системи; допомогти засвоїти методи та алгоритми роботи з інформаційними системами; закласти чітке розуміння місця та ролі України в глобальному інформаційному просторі та ймовірні перспективи щодо зміни її становища.

Завдання: вивчення сучасного стану і тенденцій глобальних комунікаційних процесів, визначення їх впливу на світову, регіональну і національну політику; аналіз впливу ІКТ на розвиток глобального інформаційного суспільства; дослідження та прогнозування проблем міжнародного співтовариства в галузі інформації і комунікації; вивчення стратегій і практики міжнародної інформаційної політики; дослідження інформаційної складової глобальної економіки, безпеки, зовнішньої політики та міжнародного права; аналіз впливу інформаційного простору України на політичні та економічні аспекти інтеграції країни в

світовий інформаційний простір, політико-правовий аналіз інформаційної політики України та практичних її результатів у співробітництві з різноманітними міжнародними організаціями та іншими акторами міжнародних відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: зміст основних понять міжнародної інформації; сутність концепцій та моделей міжнародного співробітництва в галузі інформації і комунікації; роль та функції міжнародних організацій у формуванні і реалізації ідеології інформаційного суспільства як чинника міжнародного розвитку; практику реалізації міжнародної інформаційної політики на глобальному, регіональному (європейському) та національному рівнях; напрямки та переваги міжнародного співробітництва України в галузі інформації і комунікації з іншими державами, міжнародними організаціями, інститутами, фондами;

вміти: чітко та послідовно визначатися зі стилем і методами здійснення інформаційної політики акторами міжнародних відносин; аналізувати конкретний зріз інформаційного простору на предмет виявлення ключових гравців, засад, правил та дійсних мотивів тих чи інших дій суб'єктів міжнародної інформації; відрізняти дійсні мотиви від аргументів на користь виправдання тих чи інших дій суб'єктами; формувати послідовне чітке враження про особливості провадження інформаційної політики в певних часових і регіональних межах; в цілому ефективно застосовувати набуті знання та навички у практичній діяльності.

Загалом студент має усвідомлювати суть міжнародної інформаційної політики, природу інформаційного простору; розумітися на системі методів та засобів провадження інформаційної політики та цілеспрямовано впливу, а також способи вияву та захисту від маніпулятивно спрямованого інформаційного впливу; виявляти ситуацію інформаційної війни та ефективно протидіяти її проявам як на рівні інформаційного простору, так і на рівні індивідуальної та колективної свідомості.

Набуття компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

- загальні компетентності:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- фахові компетентності:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

СК16. Здатність розробляти стратегію аграрно-виробничо-фінансової діяльності, маркетингу та менеджменту у сфері міжнародних відносин та комунікації.

Загалом студент має усвідомлювати суть міжнародної інформаційної політики, природу інформаційного простору; розумітися на системі методів та засобів провадження інформаційної політики та цілеспрямовано впливу, а також способи вияву та захисту від

маніпулятивно спрямованого інформаційного впливу; виявляти ситуацію інформаційної війни та ефективно протидіяти її проявам як на рівні інформаційного простору, так і на рівні індивідуальної та колективної свідомості.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Інформаційна парадигма глобального розвитку												
Тема 1. Інформація як ключовий елемент взаємодії	5	1	1			3	8		1			7
Тема 2. Міжнародна інформація як предмет професійного дослідження; джерела міжнародної інформації та інформаційні ресурси	7	2	2			3	8		1			7
Тема 3. Інформаційне суспільство, його суть і властивості; електронна культура	8	2	2			4	8		1			7
Тема 4. Світовий саміт з інформаційного суспільства. Інформаціоналізм, його моделі; зв'язок інформаціоналізму та глобалізм	8	2	2			4	8	1				7
Тема 5. Інформаційний простір, інформаційні потоки. Логістика	8	2	2			4	7	1				6
Тема 6. Інформаційні ресурси та потреби; культура інформаційного споживання	8	2	2			4	7		1			6
Тема 7. Методи і засоби пошуку, збирання, добування та оцінки інформації, у т.ч. конфіденційної та секретної	8	2	2			4	7		1			6
Тема 8. Інформаційна аналітика та	8	2	2			4	7		1			6

інформаційний супровід інститутів (суб'єктів) міжнародної взаємодії і політики												
Разом за змістовим модулем 1	60	15	15			30	60	2	6			52
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин												
Тема 9. Інформаційне забезпечення та супровід міжнародної діяльності	5	1	1			3	8	1				7
Тема 10. Технології адресного донесення та маніпулювання інформацією; комунікативні технології	7	2	2			3	8	1				7
Тема 11. Інформаційна війна: природа, причини, технології і засоби	8	2	2			4	8		1			7
Тема 12. Міжнародна, регіональна та національна інформаційна безпека	8	2	2			4	8		1			7
Тема 13. Міжнародна, європейська та вітчизняна інформаційна політика. Інформаційна стратегія	8	2	2			4	8	1				7
Тема 14. Інформаційна економіка та міжнародний інформаційний бізнес	8	2	2			4	8	1				7
Тема 15. Юридично-правова основа функціонування інформаційної міжнародної, регіональної та національної сфери	8	2	2			4	6					6
Тема 16. Місце та роль України у світовому інформаційному просторі	8	2	2			4	6					6
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30	60	4	2			54
Усього годин	120	30	30			60	120	6	8			106

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформація як феномен буття та явище соціального існування людини	1
2	Тема 2. Міжнародна інформація, її природа і ключові характеристики; джерела міжнародної інформації та інформаційні ресурси	2
3	Тема 3. Інформаційне суспільство, його природа і властивості; електронна культура	2
4	Тема 4. Світовий саміт з інформаційного суспільства. Інформаціоналізм, його моделі; зв'язок інформаціоналізму та глобалізм	2
5	Тема 5. Інформаційний простір, інформаційні потоки. Логістика	2
6	Тема 6. Інформаційні ресурси та потреби; культура інформаційного споживання	2
7	Тема 7. Методи і засоби пошуку, збирання, добування та оцінки інформації, у т.ч. конфіденційної та секретної	2
8	Тема 8. Інформаційна аналітика та інформаційний супровід інститутів (суб'єктів) міжнародної взаємодії і політики	2
9	Тема 9. Інформаційне забезпечення та супровід міжнародної діяльності	1
10	Тема 10. Технології адресного донесення та маніпулювання інформацією; комунікативні технології	2
11	Тема 11. Інформаційна війна: природа, причини, технології і засоби	2
12	Тема 12. Міжнародна, регіональна та національна інформаційна безпека	2
13	Тема 13. Міжнародна, європейська та вітчизняна інформаційна політика. Інформаційна стратегія	2
14	Тема 14. Інформаційна економіка та міжнародний інформаційний бізнес	2
15	Тема 15. Юридично-правова основа функціонування інформаційної міжнародної, регіональної та національної сфери	2
16	Тема 16. Місце та роль України у світовому інформаційному просторі	2

5. Методи навчання

При вивченні курсу «Міжнародна інформація та сучасні інформаційні системи і технології» застосовуються 3 групи методів навчання:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Перша група охоплює вербальні методи передачі і сприймання навчальної інформації (розповідь, лекція); наочні (ілюстрація, презентація); практичні (вправи, групові та індивідуальні завдання). В межах самостійної роботи – робота з книгами, робота з методичними матеріалами, робота з Інтернет-джерелами, творчі завдання.

При вивченні курсу активно використовуються інтерактивні методи (при веденні лекцій та семінарських занять) та проблемно-пошукові методи навчання (як при веденні аудиторних занять, так і при організації самостійної роботи студентів).

Що стосується методів стимулювання і мотивації навчання, то досвід підтверджує ефективність навчальних дискусій.

6. Форми контролю

Методи поточного контролю: поточне тестування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, перевірка домашніх завдань, перевірка індивідуальних завдань.

Методи модульного контролю: письмова контрольна робота, підсумкове тестування.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Рейтинг з н-ної роботи $R_{нр}$	Рейтинг з додатк. роботи $R_{др}$	Рейтинг штрафний $R_{штр}$	Підсумк. атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
3-вий модуль 1	3-вий модуль 2	3-вий модуль 3	3-вий модуль 4					
0-100	0-100	0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100
35	35			70			30	100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{нр}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{нр} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{зм} \cdot K^{(1)}_{зм} + \dots + R^{(n)}_{зм} \cdot K^{(n)}_{зм})}{K_{дис}} + R_{др} - R_{штр},$$

де $R^{(1)}_{зм}, \dots, R^{(n)}_{зм}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{зм}, \dots, K^{(n)}_{зм}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K^{(1)}_{зм} + \dots + K^{(n)}_{зм}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{др}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{штр}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{зм} = \dots = K^{(n)}_{зм}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{нр} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{зм} + \dots + R^{(n)}_{зм})}{n} + R_{др} - R_{штр}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{нр}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{нр}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням **підготовка і захист курсового проекту (роботи)** оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

8. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Рекомендована література

Базова

1. Артющина Катерина. (2021). Фейкова підміна особистості: пошук вигоди чи спосіб психологічного захисту / Вісник Національного авіаційного університету. – № 19
2. Барматова С.П. (2009). Политика, информация, коммуникация: пространство взаимодействия : монография / Светлана Петровна Барматова; И.о. Аналит. центр изучения общества.– К. : ГАРККиИ. – 283 с.
3. Бодриар Жан. (2004). Симулякри і симуляція / Жан Бодриар; [пер. з фр. В. Ховхун]. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи». – 230 с.
4. Гігінз Еліот. (2021). Ми – Bellingcat. Онлайн-розслідування міжнародних злочинів та інформаційна війна з Росією. – К.: Наш Формат. – 242 с.
5. Гондюл В.П. (2009). Вступ до спеціальності "Міжнародна інформація" : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.П. Гондюл, М.М. Рижков, О.М. Андрєєва ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Київ. ун-т. – 383 с.
6. Горбаткова А.Ф. (2017). Проблема информационного шума в жизни человека XXI века / А.Ф. Горбаткова, В.В. Котлярова // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – № S7. – с. 6–59.
7. Декларація щодо основних принципів, що стосуються внеску засобів масової інформації у зміцнення миру та міжнародного взаєморозуміння, у розвиток прав людини (1978). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_393
8. Домінік Мартен. (2005). Метаморфози світу: соціологія глобалізації. – К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія" – 302 с.
9. Європейські комунікації. Навчальний посібник. (2007) / Макаренко Є.А., Бебик В.М., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін.. – К.: ІМВ. – 367 с.
10. Забара І.М. (2012). Міжнародно-правове регулювання поширення інформації: теоретичні і практичні аспекти/ І.М. Забара // Форум права. –№ 4. – С. 362-366.
11. Загальна декларація прав людини (1948). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
12. Калуга В.Ф. (2020). Міжнародна інформація у професійній діяльності : навчальний посібник / В.Ф. Калуга – Київ : НУБіП України. – 188 с.
13. Карпчук Н.П. (2018). Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Н. П. Карпчук. – Луцьк. – 514 с.

14. Квіт Сергій. (2018). Масові комунікації. К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія". – 352 с.
15. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція). (1998). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015
16. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950). Конвенцію ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004
17. Кудрявцева С.П. (2008). Міжнародна інформація: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.П. Кудрявцева, В.В. Колос. – 2-ге вид. – К. : Слово. – 400 с.
18. Кунанець Н.Е. (2010) Вступ до спеціальності: "Консолідована інформація" : навч. посіб. / Наталія Едуардівна Кунанець, Володимир Володимирович Пасічник; В.о. Нац. ун-т "Львівська політехніка"; За заг. ред. Володимир Володимирович Пасічник.– Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2010.– 195 с.
19. Мак-Комбс М. (2007). Встановлення пріоритетів: масмедії та громадська думка / М. Мак-Комбс ; пер. з англ. М. Давиденко. – К. : К.І.С. – 256 с.
20. Максименко Сергій (2020). Системне мислення: формування і розвиток. – К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія". – 312 с.
21. Мартин Г.-П. (2001). Западня глобалізації: атака на процвітання і демократію / Г.-П. Мартин, Х.Шуманн // Пер. с нем. – М.: Изд. дом «Альпина». – С. 53.
22. Марущак А.І. (2007). Інформаційне право: доступ до інформації: навч. посіб. / А.І. Марущак. – К. : КНТ. – 532 с.
23. Міжнародна конвенція про використання радіомовлення в інтересах миру. (1936). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_229
24. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1973). / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
25. Міжнародна інформація (2016): терміни і коментарі : навч. посіб. / Є.А. Макаренко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, [Ін-т міжнар. відносин]. – Київ : Центр вільної преси. – 518 с.
26. Міжнародна інформаційна безпека (2016): теорія і практика : підручник / Є.А. Макаренко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, [Ін-т міжнар. відносин]. – Київ : Центр вільної преси, 2016. – 417 с.
27. Міжнародна інформація (2004): навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення курсу / уклад. І. Боднар ; Укоопспілка, Львівська комерційна академія. – Л. : Видавництво Львівської комерційної академії, 2003. – Ч. 2. – 92 с.
28. Москвичова А.В. (2015). Міжнародна правосуб'єктність фізичної особи у доктрині міжнародного права / А.В. Москвичова, Д.І. Романченко //Актуальні проблеми сучасного міжнародного права :зб. наук. ст. за матеріалами І Харк. міжнар.-прав. читань, присвяч. пам'яті проф. М. В. Яновського і В. С. Семенова, Харків, 27 листоп. 2015 р. : у 2 ч. – Харків. – Ч. 2. – С. 278-282.
29. Маруховський О.О. (2007). Інформаційне суспільство: теоретико-концептуальні засади : навч. посіб. для студ. напряму "Міжнародні відносини" спец. "Міжнародна інформація"; Університет економіки та права "КРОК". – К. – 136 с.
30. Нестеренко О.В. (2012). Інформація в Україні: право на доступ / О.В. Нестеренко. – Х. : Акта. – 83 с.
31. Партико З.В. (2001). Образна концепція теорії інформації / Зіновій Васильович Партико; В.о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка.– Львів : ЛНУ ім. І. Франка.– 133 с.
32. Пархоменко О.В. (2010). Інформація і знання: взаємозв'язок / Олексій Володимирович Пархоменко; В.о. Держ. ін-т інтелект. власності.– К. : ДПВ, 2010.– 268 с.
33. Пітерс Дж. (2005). Слова на вітрі: Історія ідеї комунікації. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія». – 304 с.

34. Почепцов Георгій (2022). Сучасні інформаційні війни. К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія" – 498 с.
35. Почепцов Георгій. (2017). Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття. – К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія" – 260 с.
36. Сілвер Нейт. (2018). Сигнал і шум. Чому більшість прогнозів виявляються хибними : пер. с англ. / Нейт Сілвер; Пер. М. Гоцацюк. – Київ : КМ-Букс. – 544 с.
37. Солодка М.О. (2020). Інформаційний простір держави як сфера реалізації інформаційного суверенітету / Інформація і право. – № 4 (35).
38. Тоцька О.Л. (2020). Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності : лабор. практикум / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2020. – 124 с
39. Усатюк К.Р. (2021). Сучасні інформаційні технології в міжнародних відносинах та зовнішній політиці держав / Соціально-політичні студії : наук. альманах. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
40. Arendt, Hannah. (1982). Lectures on Kant's Political Philosophy. The University of Chicago Press, Chicago. – 174 p.
41. Arquilla J. (1997). Looking ahead: preparing for information-age conflict / J. Arquilla, D. Ronfeldt // In Athena's camp. Preparing for conflict in the information age. Ed. by J. Arquilloa, D. Ronfeldt. – Santa Monica. – 237 p.
42. Durham P. (2001). Speaking into the Air: A History of the Idea of Communication / Peters John Durham // University of Chicago Press. – 304 p.
43. McQuail Denis. (1994). Mass Communication Theory: An Introduction. Third edition. London: Sage Publications. – 184 p.

Допоміжна

1. Бжезінський З. (2000). Велика шахівниця / Бжезінський З – Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ. – 249 с.
2. Гантінгтон С.П. (2006). Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Гантінгтон С.П. – Львів: Кальварія. – 474 с.
3. Калуга В.Ф. (2014). Ідентичність та самоідентичність в соціальному бутті людини: від конфлікту до єднання / В.Ф. Калуга. – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М. – 412 с.
4. Калуга В.Ф. (2010). Екологія свідомості / В.Ф. Калуга – К. : Міленіум. – 154 с.
5. Калуга В.Ф. (2008). В пошуках шляху із пастки утилітарного світу : ірраціональні чинники облаштування спільного світу як альтернатива засиллю приватного інтересу та надуманого раціоналізму / В.Ф. Калуга. – К. : Міленіум. – 162 с.
6. Короткий оксфордський політологічний словник / [Пер. з англ.]. – К.: Основи, 2005.
7. Красіков М.С. (2014). Підходи до визначення поняття інформаційного суспільства / М.С. Красіков // Філософія і політологія в контексті сучасної культури : науковий журнал / ред. колегія : О.С. Токовенко, П.І. Гнатенко та ін. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський національний університет ім. О.Гончара, вид. «ЛіраМ». – Вип. 8. – с. 68-73.
8. Мадіссон В.В. (1997). Політологія міжнародних відносин / Мадіссон В.В., Шахов В.А. – К. – 374 с.
9. Мальський М.З. (2003). Теорія міжнародних відносин: Підручн. / Мальський М.З., Мацяк М.М. – 2-ге вид., доп. та випр. – К.:Кобза. – 268 с.
10. Полішук Руслан. (2020). Георгій Почепцов: Те, що відбулось на виборах, – результат консенсусу олігархів / Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://theworldnews.net/ua-news/georgii-pocheptsov-te-shcho-vidbulos-na-viborakh-rezultat-konsensusu-oligarkhiv?fbclid=IwAR0R4ZAFUjO8kfioUR7WHXpqi5JH9N0eliR9t9HlG0XDgjjNdkzUnEZ2Tik>
11. Нисневич Ю.А. (2000). Информация и власть / Ю.А. Нисневич. – М.: Мысль. – 175 с.
12. Основи теорії міжнародних відносин: Навч. посібн. – Львів: Академія сухопутних військ, 2010. – 240 с.

13. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студ. вузів. – К.: Генеза, 1997.
14. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України // Офіційний вісник України. – 2013. – № 44. – Ст. 1581.
15. Ролз Дж. (1995). Теория справедливости / Джон Ролз / Под ред. В.В. Целищева. – Издательство Новосибирского университета. – 276 с.
16. Социально-экономические проблемы информационного общества. (2005). / ВМ. Геец [и др.]; ред. Л.Г. Мельник. – Сумы: Университетская книга. – 430 с.
17. Теория международных отношений на рубеже столетий / [Под ред. К.Буса, С.Смита]. – М., 2002.
18. Уэбстер Фрэнк. (2004). Теории информационного общества / Ф. Уэбстер // пер. с англ. М.В. Арапов, Н.В. Малыхина; ред. пер. Е.Л. Варганова. – М.: Аспект Пресс. – 399 с.
19. Хрестоматия. Теория международных отношений / [Под ред. А.П.Цыганкова]. – М., 2002.
20. Цимбалістий В.Ф. (2007). Теорія міжнародних відносин: Навч. посібн. / Цимбалістий В.Ф. – 3-тє вид., доп. та випр. – Львів: Новий світ. – 360 с.
21. Шаклеина Т.А., Байков А.А. (ред.). (2013). Мегатренды: основные траектории эволюции мирового порядка в XXI веке : Учебник / Т.А. Шаклеина, А.А. Байков (ред.) – Коллектив авторов // М.: Аспект-пресс. – 448 с.
22. Шепелєв М.А. (2004). Теорія міжнародних відносин: Підручник / Шепелєв М.А. – К.: Вища школа. – 312 с.
23. Эпштейн М.Н. (2000). Информационный взрыв и травма постмодерна / М.Н. Эпштейн // М.: Издание Р. Элинина. – с. 368
24. Arendt H. (1982). Lectures on Kant's Political Philosophy / Hannah Arendt // The University of Chicago Press, Chicago. – 138 p.
25. Gantz J. (2012). The Digital Universe in 2020: Big Data. Reinsel Bigger Digital Shadows, and Biggest Growth in the Far East / John Gantz and David Reinsel // <https://www.emc.com/collateral/analyst-reports/idc-the-digital-universe-in-2020.pdf>
26. Schwarz Michiel. (2006). e-Culture: Crossovers and Challenges <http://eculturefactory.de/download/schwarz.pdf>

10. Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/>-сайт Міністерства освіти і науки України
2. <http://www.mfa.gov.ua/>-веб-сайт Міністерства закордонних справ України
3. <http://www.aries.eu.int/>-європейські інформаційно-аналітичні центри
4. <http://www.un.org/>-сайт ООН
5. <http://www.unesco.org/>-сайт ЮНЕСКО
6. <http://www.cia.org/>-сайт ЦРУ
7. <http://www.europa.eu.com/>-сайт ЄС
8. <http://www.cnn.com/>-новини CNN
9. <http://www.reuters.com/>-сайт Рейтерс
10. <http://www.search.global.epnet.com/>-електронний формат наукових журналів
11. <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/>-українська служба BBC
12. <http://www.eurasia.org.ru/>-європейські інформаційно-аналітичні центри
13. <http://www.garant.ru/>-правові інформаційні системи Росії
14. <http://www.inf.kiev.ua/>-ділова Україна
15. <http://www.infoart.ru800/misc/news/obzori.htm/>-огляд преси
16. <http://www.isi.gov.uk/>-матеріали ЄС і РЄ
17. <http://el.visit.net/>-каталог українських Web-ресурсів
18. <http://weblist.gu.net/>-каталог українських Web-ресурсів
19. <http://www.security.com.ua/>-інформація про новітні розробки в галузі технології систем безпеки інформації в Україні та за кордоном

20. [http:// www.mon.gov.ua/](http://www.mon.gov.ua/)-сайт Міністерства освіти і науки України
21. <http://www.mfa.gov.ua/>-веб-сайт Міністерства закордонних справ України
22. <http://www.aries.eu.int/>-європейські інформаційно-аналітичні центри
23. <http://www.un.org/>-сайт ООН
24. <http://www.unesco.org/>-сайт ЮНЕСКО
25. <http://www.cia.org/>-сайт ЦРУ
26. <http://www.europa.eu.com/>-сайт ЄС
27. <http://www.cnn.com/>-новини CNN
28. <http://www.reuters.com/>-сайт Рейтерс
29. <http://www.search.global.epnet.com/>-електронний формат наукових журналів
30. <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/>-українська служба BBC
31. <http://www.eurasia.org.ru/>-європейські інформаційно-аналітичні центри
32. <http://www.garant.ru/>-правові інформаційні системи Росії
33. <http://www.inf.kiev.ua/>-ділова Україна
34. <http://www.infoart.ru800/misc/news/obzori.htm/>-огляд преси
35. <http://www.isi.gov.uk/>-матеріали ЄС і РЄ
36. <http://el.visit.net/>-каталог українських Web-ресурсів
37. <http://weblis.gu.net/>-каталог українських Web-ресурсів
38. <http://www.security.com.ua/>-інформація про новітні розробки в галузі технології систем безпеки інформації в Україні та за кордоном

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Конспект лекцій.
3. Матеріали до практичних занять та самостійної роботи студентів.
4. Критерії оцінки успішності студентів.
5. Перелік контрольних питань за кожним із змістовних модулів дисципліни, які виносяться на підсумкову форму контролю - залік.
6. Нормативні джерела, підручники, навчальні посібники, наукова література (монографії, наукові статі, збірники наукових праць), визначені у списку рекомендованої літератури.
7. Інформаційні ресурси (інтернет-сайти наукових установ, он-лайн версії наукових журналів).

12. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційна парадигма глобального розвитку

Тема лекційного заняття 1. Інформація як феномен буття та явище соціального існування людини. Функціональне навантаження інформації у Всесвіті та бутті. Проблема ідентифікації інформації за джерелом походження та функціональним навантаженням/призначенням. Суть комунікації як простору і механізму поширення та обміну соціально значимою інформацією. Різниця між знанням та уявленням, їх співвідношення з інформацією. Феномен «контекст» як посередник в обміні інформацією, його властивості та походження. Суть та особливості феномену «інформаційний шум». Природа відомостей, їх когнітивне навантаження та джерела. Типи відомостей/соціально значимої інформації. Суть феномену «експертне знання», функціональне навантаження експертного знання у інформаційному просторі. Відмінності між суб'єктивною та об'єктивною інформацією; особливості формування і відображення джерела походження. Суб'єкт як інформаційний посередник. Суть симулякру як своєрідної «матерії» інформаційного простору. Суть феномену «мем», історія його виникнення та трансформації. Характеристики явища «інтернет-мем». Місце та роль інформації у бутті (соціальному) людини. Характеристики людини як інформаційно зумовленої істоти. Характерні риси та

особливості функціонування сучасної спільноти, а також місце і можливості людини у сучасній спільноті.

Тема лекційного заняття 2. Міжнародна інформація, її природа і ключові характеристики; джерела міжнародної інформації та інформаційні ресурси

Предмет, поняття міжнародної інформації. Місце та роль міжнародної інформації у системі міжнародних відносин. Структура та компоненти міжнародної інформації і їх характеристики. Процес безперервного зростання інформації в соціальному та технічному прогресі, вирішенні глобальних проблем. Загальна оцінка інформаційного вибуху, його основні етапи, причини та наслідки. Закрита (конфіденційна) та відкрита інформація, особливості поширення закритої та відкритої інформації відповідно. Центри збору і накопичення міжнародної інформації, особливості їх функціонування. Принципи міжнародних інформаційних відносин. Проблема асиметрії інформаційного розвитку та «інформаційний розрив». Суб'єкти та об'єкти міжнародних інформаційних відносин. Доступ до інформації в розвинених країнах Європи, США і Канади. Зміст діяльності фахівця з міжнародної інформації.

Тема лекційного заняття 3. Інформаційне суспільство, його природа і властивості; електронна культура

Суть інформаційного суспільства, його провідні критерії та ознаки. Комунікація зі швидкістю електронного сигналу. Моделі становлення інформаційного суспільства. Вплив інформаційних та технологічних революцій на розвиток сучасного суспільства. Особливості зв'язку між інформаційним суспільством та соціальною революцією. Суть феномену соціальної революції. Домінантні парадигми інформаційного (постіндустріального) суспільства Д. Белла, М. Кастельса, Е. Тофлера, Й. Масуди, Зб. Бжезинського, Д. Нейсбітта та ін.; історія змістовного наповнення поняття «інформаційне суспільство». Обставини та умови, які сприяли становленню інформаційного суспільства та роблять його взагалі можливим. Поняття, що вважаються аналогами «інформаційного суспільства» для констатування особливостей соціокультурного буття сучасної спільноти. Інформаційне середовище: суть та основні поняття. Види предметних сфер інформаційного середовища. Суть нетократії як своєрідної форми організації владних відносин у посткласичному суспільстві та глобалізованому світі. Влада як знання за М. Фуко

Тема лекційного заняття 4. Світовий саміт з інформаційного суспільства. Інформаціоналізм, його моделі; зв'язок інформаціоналізму та глобалізм

Роль та функції міжнародних організацій у формуванні і реалізації ідеології інформаційного суспільства як чинника міжнародного розвитку. Декларація принципів “Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті” та План дій до 2015 р. (2003 р.). Туніське зобов'язання та Туніська програма для інформаційного суспільства (2005 р.). Регіональні зустрічі в рамках Світового саміту з інформаційного суспільства. Проблеми управління Інтернетом. Опишіть концептуальні підходи до вивчення феномену глобалізації комунікації. Наукові теорії трансформації міжнародних відносин на основі феномену глобалізації комунікації. Рух антиглобалістів. Альтерглобалізм. Якісні та кількісні дослідження процесів глобалізації для країн світу. Міжнародні, регіональні та національні стратегії побудови інформаційного суспільства. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства. Декларація глобальної цивілізації (2001р.).

Тема лекційного заняття 5. Інформаційний простір, інформаційні потоки. Логістика

Інформаційний простір, його суть, особливості та властивості. Елементи інформаційного простору. Різновиди інформаційних потоків та особливості їх поширення. Характеристика міжнародних інститутів з регулювання інформаційних потоків. Суть логістики та її основні характеристики. Логістична інформаційна система, особливості її

функціонування. Функціональне навантаження та особливості діяльності Товариства міжнародних міжбанківських фінансових телекомунікацій.

Тема лекційного заняття 6. Інформаційні ресурси та потреби; культура інформаційного споживання; інформоманія.

Поняття та класифікація інформаційних ресурсів. Інформаційна потреба: сутність та її місце в ієрархії соціальних потреб. Співвідношення інформаційної потреби з інформаційними інтересами та інформаційним запитом. Види інформаційних потреб. Динаміка інформаційних потреб та фактори їх розвитку. Основні методи дослідження інформаційних потреб. Розкрийте суть феноменів інформаційної продукції та інформаційних послуг. Основні категорії споживачів інформації. Інформаційна культура споживачів інформації. Світова практика інформаційної освіти. Медіаграмотність. Феномен інформоманії та залежність від інформаційних ресурсів і потоків.

Тема лекційного заняття 7. Методи і засоби пошуку, збирання, добування та оцінки інформації, у т.ч. конфіденційної та секретної

Збирання даних як форма і метод оперування інформацією. Різновиди та підходи до збору даних. Етичні, моральні та нормативно-правові вимоги і критерії щодо збору даних. Етапи збору даних та особливості їх реалізації. Форми систематизації, збереження та подачі зібраних даних. Суть, основні прийоми ведення розвідувальної роботи. Шпигунство та кібершпигунство як своєрідні методи збору даних, їх переваги, методи ведення та ризики і ймовірні наслідки. Провокація, шантаж, інші незаконні або несанкціоновані методи збору інформації, особливості їх здійснення, а також методи уникнення подібних методів залучення до «обміну» інформацією. Приклади і зразки успішного збору інформації та/або викриття незаконного збору інформації.

Тема лекційного заняття 8. Інформаційна аналітика та інформаційний супровід інститутів (суб'єктів) міжнародної взаємодії і політики

Базове розуміння інформації в контексті аналітики та вимоги до інформації як предмету оперування. Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах. Основні завдання міжнародної інформаційно-аналітичної роботи. Теорія операцій інформаційно-аналітичної роботи. Сутність та значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені, їх типологія. Етапи становлення «фабрики думок». Основні функції та методи діяльності сучасних «мозкових центрів». Соціальна інженерія як механізм системного моделювання індивідуальної та масової поведінки. Основні тенденції розвитку сучасних інформаційно-аналітичних центрів. Охарактеризуйте проблеми формування вітчизняних «фабрик думок». Тенденції розвитку «мозкових центрів» в Україні. Головні завдання та функції інформаційно-аналітичної роботи в міжнародних відносинах. Інформаційно-аналітична діяльність зовнішньополітичних відомств. Структура тематичних потоків міжнародної інформації для прийняття зовнішньополітичних рішень. Розкрийте класифікацію та структуру інформаційних ресурсів зовнішньополітичних відомств. Охарактеризуйте методiku розробки аналітичних прогнозів у міжнародних відносинах. Методи аналітико-синтетичної обробки міжнародної інформації. Методи аналізу документів. Формування підсумкового документу. Призначення й вимоги до оформлення документів різного призначення в міжнародній інформації. Класифікація документів.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин

Тема лекційного заняття 9. Інформаційне забезпечення та супровід міжнародної діяльності

Міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями. Розкрийте особливості інформаційної діяльності світових та регіональних міжнародних організацій.

Мета та функції міжнародної інформаційної діяльності. Інформаційне супроводження візитів. Інформаційно-роз'яснювальна робота у країні перебування. Прес-служба зовнішньополітичних відомств. Особливості інформаційних, інформаційно-довідкових, інформаційно-аналітичних та аналітичних документів. Інформаційні кампанії зовнішньополітичних відомств країн світу. Технології іміджевої дипломатії. Іміджеві стратегії зовнішньополітичних відомств. Розкрийте особливості засобів створення та підтримання позитивного іміджу держав. Напрямки формування іміджу суб'єктів міжнародних відносин. Поняття державного бренду. Програми державного брендингу країн світу. Етапи кампанії щодо успішного бренду країни.

Тема лекційного заняття 10. Технології адресного донесення та маніпулювання інформацією; комунікативні технології

Природа феномену «маніпулювання». У якій сфері діяльності сучасної людини було вперше впроваджено маніпулювання. Суть маніпулювання як домінантного способу оперування інформацією і водночас взаємодії між членами спільноти. Зовнішньополітичні комунікації. Види і засоби здійснення зовнішньополітичних комунікацій. Управління зовнішніми та внутрішніми інформаційними потоками у дипломатичній діяльності. Технології управління інформацією. Структура та класифікація зовнішньополітичних комунікативних технологій. Технології проведення оглядів різних міжнародних аналітичних агентств. Технологія управління «прикладними» технологіями – інформаційні мегатехнології. Комунікативні технології традиційної дипломатії. Технології управління інформаційним ресурсом. Сучасні міжнародні інформаційні системи. Всесвітня мережа Інтернет як засіб державних іміджевих комунікацій. Інтернет-журналістика та Інтернет-активізм. Технології мережевої дипломатії. Структура та контент веб-сайтів зовнішньополітичних відомств. Засоби масової інформації у системі міжнародних відносин. Технології трансляції новин в міжнародних відносинах. Особливості передачі міжнародної аналітики. Головні технологічні та технічні бази інформаційних систем. Класифікація та архітектура міжнародних інформаційних систем. Правовий аспект діяльності міжнародних інформаційних систем. Концепція засобів комунікації Н. Лумана. Концепція комунікативної раціональної влади Ю. Хабермаса. Комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса. Феномен Паблік Рілейшнз (PR) у сучасному суспільстві. Поняття «Паблік Рілейшнз». Дві складові PR. Паблік Рілейшнз як функція управління та його зв'язок з маркетингом і брендингом. Базові цілі у сфері PR-діяльності. Відмінності PR від пропаганди.

Тема лекційного заняття 11. Інформаційна війна: природа, причини, технології і засоби

Виникнення терміну «інформаційна війна». Стратегічне інформаційне протистояння. Завдання і мета інформаційних війн. Методи і способи ведення інформаційних війн. Історія розвитку технології ведення інформаційної війни. Покоління сучасних інформаційних війн. Види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережева війна, ідеологічна диверсія, радіоелектронна боротьба тощо. Форми ведення інформаційної боротьби у сучасних інформаційних війнах. Міжнародний “медіа”, “кібер”- і “психотероризм”. Інформаційна зброя. Дезінформація, її природа, способи продукування та шляхи і методи поширення. «М'яка сила» у міжнародних відносинах. Інформаційна війна та майбутнє України.

Тема лекційного заняття 12. Міжнародна, регіональна та національна інформаційна безпека

Поняття та сутність інформаційної безпеки країни. Методи і шляхи підтримання безпеки в інформаційній сфері. Шляхи, способи та засоби верифікації міжнародної інформації. Інформаційна революція та її вплив на міжнародну систему підтримання миру і безпеки. Політичні, правові та технологічні чинники міжнародної інформаційної безпеки. Доктрина превентивної дипломатії. Прогностичні моделі міжнародної інформаційної

безпеки. Типологія інформаційних загроз. Спеціальні інформаційні операції. Правове регулювання міжнародного співробітництва у сфері міжнародної інформаційної безпеки. Міжнародні угоди з проблем міжнародної безпеки. Стратегії забезпечення регіональної та національної інформаційної безпеки. Інформаційна безпека у програмній і практичній діяльності європейських регіональних організацій РЄ, ЄС, ОБСЄ та НАТО. Декларація про систему загальної та всеосяжної безпеки у Європі ХХІ ст. 1996 р. «Принципи та план дій по боротьбі з високотехнологічними злочинами» 1997 р. Хартія європейської безпеки 1999 р. Конвенція з кіберзлочинності 2001 р. Порівняльний аналіз національних стратегій інформаційної безпеки країн світу. Концепція інформаційної безпеки України у системі міжнародних відносин. Безпека інформації в комерційних мережах.

Тема лекційного заняття 13. Міжнародна, європейська та вітчизняна інформаційна політика. Інформаційна стратегія

Суть явища інформаційної політики, принципи здійснення інформаційної політики. Стиль і методи здійснення інформаційної політики акторами міжнародних відносин. Особливості державної політики України щодо формування і підтримання національного інформаційного простору. Теорії та стратегії міжнародної інформаційної політики. Міжнародні організації у системі міжнародних інформаційних відносин. Класифікація, напрями інформаційної політики та програмної діяльності міжнародних організацій. Діяльність ООН та її спеціалізованих установ в галузі інформації і комунікації. Динаміка реалізації міжнародних програм. Політичні стратегії ЮНЕСКО та МСЕ у галузі інформації і комунікації. Інформаційний вимір європейської інтеграції. Еволюція європейської інформаційної політики. Доповідь М.Бангеманна «Європа і глобальне інформаційне суспільство: рекомендації для Європейської Ради ЄС» (1994). «Електронна Європа» та «Електронна Європа+». Ініціатива «2010». «Європа 2020. Цифровий порядок денний для Європи». Європа і Світовий саміт з інформаційного суспільства (2003-2005): трансформація стратегій у ХХІ ст. План дій Україна-ЄС за напрямком «інформаційне суспільство». Інформаційна політика Ради Європи: основні принципи і програми дій. Стратегії і практика реалізації інформаційної політики Ради Європи у ХХІ ст. Політичні, економічні, правові та комплексні Європейські міністерські конференції Ради Європи в галузі інформації і комунікації. Регуляторна політика європейських міжурядових організацій.

Тема лекційного заняття 14. Інформаційна економіка та міжнародний інформаційний бізнес

Світовий інформаційний ринок. Інформаційний продукт та інформаційні послуги в контексті міжнародних відносин. Різновиди офіційних та неофіційних джерел інформації про суб'єктів підприємницької та іншої діяльності, їх особливості використання. Феномен економіки знання або інформації. Базові засади функціонування економіки знання. Формування міжнародних інформаційних відносин як спеціалізованої галузі міжнародного співробітництва. Інформаційно-аналітичні продукти та послуги. Прогностичний аналіз мегатрендів міжнародного розвитку. Діяльність ЄС у галузі інформації і комунікації. Стратегічні програми ЄС. Економічні, технологічні, культурологічні та лінгвістичні рамкові програми ЄС (1983-2018 рр.) і на перспективу 2020 року. Вплив процесів глобалізації на трансформацію світової економіки. Міжнародна конкуренція ТНК. Концепції інформаційної економіки. Закони інформаційної економіки. Інформаційні продукти та послуги. Правове регулювання електронної комерції. Світові інформаційні ринки. Структура міжнародного інформаційного бізнесу. Особливості конкуренції ТНК на світовому та регіональних ринках інформаційних продуктів та послуг. Інформаційний бізнес в Україні: проблеми, трансформації і динаміка.

Тема лекційного заняття 15. Юридично-правова основа функціонування інформаційної міжнародної, регіональної та національної сфери

Міжнародна конвенція «Про доступ до інформації та участь громадян у прийнятті рішень у сфері навколишнього середовища». Правова природа документів міжнародних міжурядових організацій системи ООН. Правове регулювання міжнародного інформаційного поля у діяльності ООН та її спеціалізованих установ. Поняття міжнародного інформаційного права, його основні принципи. Критерії виділення міжнародного інформаційного права як особливої галузі міжнародного права. Структура міжнародного інформаційного права. Галузеві принципи (загальні та спеціальні) міжнародного інформаційного права. Загальні принципи регулювання інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного інформаційного права. Міжнародно-правове регулювання змісту, технічних стандартів та професійної діяльності у сфері інформації та комунікації. Розкрийте суть загальних прав та свобод людини і засобів масової інформації. Міжнародно-правове регулювання інформаційної діяльності: особлива частина. Міжнародно-правове регулювання масової комунікації. Міжнародно-правове регулювання телекомунікацій та Інтернету. Правове регулювання міжнародного співробітництва у сфері інформаційної інтелектуальної власності. Сутність концепцій та моделей міжнародного співробітництва в галузі інформації і комунікації. Особливості застосування цензури як механізму регулювання і регламентування змістовного наповнення інформаційних потоків. Міжнародно-правове регулювання науково-технологічного співробітництва. Основний зміст концептуальних документів Ради Європи у галузі інформації і комунікації (1986 – 2011 рр.).

Тема лекційного заняття 16. Місце та роль України у світовому інформаційному просторі

Напрямки та вигоди міжнародного співробітництва України в галузі інформації і комунікації з іншими державами, міжнародними організаціями, інститутами, фондами. Державна політика України в сфері національного інформаційного простору. Національні інтереси, зокрема України, в інформаційній сфері. Політика формування національного інформаційного простору.